

KUUROJEN LIITON KOMMENTTI VALAS SOVELTAMISALAAN

Kuurojen Liitto ry on vakaasti sitä mieltä, että soveltamisala on hyväksytyssä vammaispalvelulaissa sopiva, riittävän kattava eikä soveltamisalaan kuuluvia ryhmiä tule vähentää. Soveltamisalaa koskeva pykälä on jo nyt niin tarkkarajainen, ettei kuka tahansa saa jatkossakaan tämän erityislain alaisia palveluja. Eniten kritiikkiä on herättänyt sosiaalinen toimintarajoite, jonka katsotaan olevan liian laaja ja epäselvä. Muotoilua voinee täsmentää. Tämä toimintarajoite on kuitenkin tarpeen sisällyttää soveltamisalaan, kun katsotaan asiaa YK:n vammaissopimuksen näkökulmasta. Koko vammaispalvelulain perimmäinen tarkoitus on toteuttaa vammaissopimusta ja sen tuomia velvoitteita.

Hyväksytyin uuden vammaispalvelulain 2 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa ~~§ 2~~ kohdalla todetaan:

„..vamman henkilön käsitettä on käytetty kuvaamaan niitä vammaisia henkilöitä, jotka voivat saada palveluita tämän lain perusteella. YK:n vammaissopimus ei määrittele, millä kansallisella lailla palveluita tulee myöntää sopimuksessa määritellyille vammaisille henkilöille. -- Kaikkien toimintarajoitteiden osalta tulee yhdenvertaisesti arvioida yksilöllinen avun, tuen ja huolenpidon tarve, yleisten palveluiden sopivuus ja oikeus saada tämän lain perusteella palveluita. Tarkoitus on, että jatkossa ei jäisi väliinputoajia, jotka eivät saa palveluita minkään lain perusteella.”

Vammaispalvelulaki ei saa olla säästölaki, palveluja tarvitseva ei hae niitä aiheettomasti vaan todelliseen tarpeeseensa. Osallisuus ja yhdenvertaisuus ovat arvoja, joista ei voi säästää.

Kuurojen Liitto ry toivoo, että lainvalmisteluprosessin kaikissa vaiheissa kunnioitetaan vammaispalvelulain siirtämisen yhteydessä annettua eduskunnan lausumaa 2: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto varmistaa haavoittuvassa asemassa olevien lasten, kuten autismi- ja neurokirjoon kuuluvien lasten, palvelut.” Suurin huolemme kohdistuu edelleen siihen, että taloudellisten vaikutusten arvioinnissa syrjäytetään viittomakielen opetusta tarvitsevien kuurojen, kuurosokeiden ja kuulovammaisten sekä puhevammaisten lasten perheiden tarpeet. Kyse on verrattain pienestä kohderyhmästä ja kokonaisuuteen nähden erittäin vähäisistä kustannuksista, mutta vamman lapsen näkökulmasta koko elämänmittaisesta perus- ja ihmisoikeudesta. Jos lapsi jää ilman toimivaa kieltä tai kommunikaatiokeinoja, hänellä ei ole pääsyä muihin oikeuksiinsa. Siksi em. subjektiivisen oikeuden on pysyttävä voimassa.